«Астана медицина университеті» АҚ
Ш.И.Сарбасова атындағы микоробиология,вирусология кафедрасы

ТАҚЫРЫБЫ: ТАРАЛУ ДӘРЕЖЕСІ БОЙЫНША ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАРДЫҢ ЖІКТЕЛУІ (ЭПИДЕМИЯ,ЭНДЕМИЯ,ПАНДЕМИЯ)

Орындаған: Мұқыш А.Қ.
Мұхтр Н.С.
201 МПД –тобы
Тексерген: Ботпаева М.Т.

ЖОСПАР

I. Жұқпалы аурулар,ерекшеліктері

II. Жұқпалы аурулардың синдромдары

III. Жұқпалы аурулар түрлері

IV. Жұқпалы аурулардың жіктелуі

V. Жұқпалы аурулардың таралуы

VI. Жұқпалы аурулардың диагностикалық факторлары

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР

Жұқпалы аурулар (латын сөзінен ағылшынша infection-жұқтыру) –бір топ потогеді қоздырғыштармен шақырылатын жоғарғы жұғумен,цикл түрінде өтуімен сипатталатын, арнайы иммунитет құратын,кең таралған аурулар.

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР

Бұрын төмендеген инфекциялар өршіп, қайтадан бас көтеруде (туберкулез, дифтелия, безгек,холера)

Қазіргі күнде жұқпалы аурулардың құрамында көбінесе вирустар мен шартты патогенді микробтар шақыратын инфекциялардың үлес салмағы жоғарлауда.

Кейбір табиғи инфекциялардың белсенділігі жоғарлаулада (оба, кене, энцефалит, геморрагиялық қызбалар,лептоспироз)

Жаңа аурулар пайда болып жатыр (АИТВ, ротовирусты синдром, Лайм ауруы, вирусты гемморагиялық қызбалар, боррелиоз, легионеллез, холера бенгал)

Зоонозды инфекциялардың таралуы кеңейген (сібір жарасы, туляремия, құтырма)

Баяу дамитын нерв жүйесінің зақымдануымен өтетеін аурулар көбеюде.

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАРДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

- Қоздырғыш организмде қорғаныс факторарын түзіп, өзіне тіршілік етуіне әрекет жасайды.
- Жұқпалы аурулар кең таралып, лап етіп өршу, эпидемия және пандемия түрінде өтеді.
- Жұқпалы аурулар көбінесе циклдік түрде өтеді.
- Жұқпалы ауруларан кейін тұрақты, ұзақ иммунитет қалыптасады.
- Жұқпалы ауруларға жұғыстық тән, әр науқас-ауру көзі ретінде қауіпті.

Қазқстан Республикасындағы кездесетін жұқпалы аурулар

Көктемгі жазғы энцефалит

ЖРВИ, соның ішінде грипп

Ішек инфекциялары (дизентерия, сальмонеллез, ботулизм АИТВ, ВГА).

Оба

ҚКГҚ

Тілме

Листериоз

Менингоккты инфекция

Балалар инфекциясы, қызылша,шел, шешек.

Құтырма

Лептоспироз

Бруцеллез

Сібір жарасы

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР ЖИІ КЕЗДЕСЕТІН СИНДРОМДАРЫ

- Жалпы улану интоксикасия
- Қызба синдромы
- Экзантема синдромы
- Респираторлы синдром
- Диарея синдромы
- Сарғаю синдромы
- Лимфаденопатия синдромы
- Менингиальды
- Гепатолиенальды синдромдар

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАРДЫҢ ТҮРЛЕРІ

Эпидемия (грек epidemia),індет-жұқпалы аурулардың қалың көпшілік арасында белгілі бір жерге, елге жаппай таралуы.

Эндемия (грек.endon-ішкі және demos-аумақ ел)- тиісті әлеуметтік табиғи жғдайларға байланысты белгілі бір аумақтағы адамдар арасында жұқпалы аурулардың қалыптасқан тұрақты түрі.

Пандемия- жұқпалы аурулардың тұтас елдердің үлкен аумағына жаппай таралуы.

Жұқпалы аурулар (қырым қанды безгегі,сары ауру, туберкулез)

ҚАНДЫ БЕЗГЕК-екі толқынды қызбамен, жалпы уыттанумен және айқын білінетін тромбогемморрагиялық белгісімен, өлім-жітімінің жоғарылығымен сипатталатын жіті вирусты ауру.Бұл ауру кене шаққанда,мал қырыққанда, сырттай медициналық көмек кезінде вируспен және т.б. жағдайларда жұғады. Жұғу жолдары әртүрлі жүретін, кенет көтерілген қызу мен интоксикацияның үстіне барлық денеге тараған капилляротоксиноз бен ... дамуымен сипатталады.

САРЫ АУРУ-санитарлық ережелерді сақтамай дайындаған тағам өнімдері, сондай-ақ вирусты гепатит ауру адамдар дайындап, таратқан тағамдар да осы ауруға ұшырытады.Адам организмін бүтіндеі зақымдайды, бірақ өзгерістер бауырда өтеді. Алғашқы кезең жасырын инкубациялық кезең деп аталады.Бұл кезеңнен соң дененің сарғаюы басталады. Алайда аурудың сарғаймайтын формасы да кездеседі,аурудың мұндай түрі айналадағы адамдарға қауіпті.

ТУБЕРКУЛЕЗ АУРУЫ-асқынған кезде түбі адам өліміне әкеліп соғуы мүмкін. Күрделі жұқпалы ауру.Туберкулезді зерттейтін медицинаның саласын фтизриатрия деп атайды.XIX ғасырдың соңында неміс дәрігері Г.Кох туберкулезді тудыратын микробактерияларды тапты. Әлемдегі әрбір үшінші адамда туберкулез бактериялары болады.Бұл індетпен ауыратын адамдардың басым бөлігін абақтыны мекен етушілер, нашақорлар, үйсіз жүрген қаңғыбастар ,жезөкшелер мен шеттен келген келімсектер ...

ЖІКТЕЛУІ ЭТИОЛОГИЯЛЫҚ ФАКТОРЫ БОЙЫНША

Жұқпалы аурулардың таралуы

Қоздырғыштардың әсері тек енген жерде көрінеді, ол сол жерде өсіп өнеді.	Вирустар енген жерде көбейіп, денеге тарайды да, басқа ағзаларда екінші үлкен ошақ құрайды.

Жұқпалы аурулардың пайда болуы

Бактериялардан	Басқа организмдерден (жанды денелерден)

Жұқпалы аурулардың әлеуметтік-экологиялық мағынасы факторлары

- Сырқаттану деңгейі
- Өлім көрсеткіші деңгейі

Адам патологиясының ішінде үлес салмағы 60-70% (ДДҰ жүрек тамыр және онкологиялық аурулардан кейін үшінші орында). Жұқпалы аурулардың назологиялары мыңнан астам.Жұқпалы аурулар дүние жүзінде маңызды мәселелердің бірі.Бұрын эпидемиялар мен пандемиялр (оба,нағыз шешек,холера,бөртпе сүзегі іш сүзегі, грипп т.б.) адам өліміне басты себебі болған. Қазіргі күнде көптеген инфекциялармен сырқаттану біршама төмендеуде.

Жұқпалы аурулардың диагностикалық принциптері

Болжам диагноз	Клиникалық диагноз	Қорытынды диагноз
• Шағымдары • Эпидеиялогиялық мәліметтер • Клиникалық көріністер	• Болжам диагноздың негіздеуі • Лабараторлы зерттеу нәтижелері	• Клиникалық диагноздың негіздеуі • Денамикада бақылау мәліметтер

НАЗАРЛАРЫҢЫЗ
ҒА

РАХМЕТ
!!!